

Анонимизиран текст

Превод

C-566/19 - 1

Дело C-566/19

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

25 юли 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Cour d'appel (подготвителен състав) (Люксембург)

Дата на акта за преюдициално запитване:

9 юли 2019 г.

Appelant :

JR

[...]

ПОДГОТВИТЕЛНИЯТ СЪСТАВ НА COUR D'APPEL

във връзка с подадената на 19 юни 2019 г. по надлежния ред жалба в секретариата на Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (Окръжен съд Люксембург) от страна на JR срещу определението, постановено на същата дата от подготвителния състав на Tribunal d'arrondissement [...]:

– обявява, че не е компетентен да разглежда искането за обявяване на европейската заповед за арест, издадена по отношение на JR, за недействителна

[...]

обявява, че JR следва да бъде предаден на френските власти с оглед на провеждане на наказателно преследване срещу него за престъпленията, посочени в европейската заповед за арест от 24 април 2019 г., издадена от Virginie BRELURUT, заместник прокурор в Parquet du Tribunal de Grande Instance de Lyon (Прокурорска служба на Областен съд Лион). **[ориг. 2]**

[...]

На първо място жалбоподателят счита, че неговото предаване трябва да бъде отказано, при положение че подготвителният състав на първоинстанционния съд не се е произнесъл в законово определения срок. Той иска също така отмяна на европейската заповед за арест с довода, че съдебният орган, издал европейската заповед за арест, не съставлява „съдебен орган“ по смисъла на член 6, параграф 1 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година, като според жалбоподателя френската прокуратура е можела да се подчинява на непреки указания от страна на изпълнителната власт — вмешателство, което противоречало на определените от Съда на Европейския съюз критерии, които забраняват оказването на каквото и да е влияние, пряко или непряко, от страна на изпълнителната власт върху органа, който издава европейската заповед за арест. При условията на евентуалност той иска да се отпрати преюдициален въпрос до Съда на ЕС.

Представителят на Parquet général (Главната прокуратура) моли основанията да бъдат отхвърлени. Той иска съдът да приеме за установено, че макар издалият заповедта орган да е прокурорска служба, той отговаря на критерия за независимост, определен от Съда на ЕС. Той обаче счита, че ако е налице и най-малкото съмнение във връзка с този критерий, трябва да се отпрати преюдициален въпрос.

[...].**[ориг. 3]** [...] [Отхвърляне на първото основание, свързано със законовия срок].

В две решения от 27 май 2019 г. Съдът на ЕС тълкува понятието за издаващ съдебен орган по смисъла на член 6, параграф 1 от Рамковото решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 година (решения от 27 май 2019 г., OG и PI (прокуратура на Любек и прокуратура на Цвикау), C-508/18 и C-82/19 PPU, EU:C:2019:456 и PF (главен прокурор на Литва), C-509/18, EU:C:2019:457).

Съдът приема, че:

- макар в съответствие с принципа на процесуална автономия държавите членки да могат да определят съгласно националното си право „съдебния орган“, компетентен да издава европейска заповед за арест, смисълът и обхватът на това понятие не могат да бъдат оставени на преценката на всяка държава членка,
- съдържащият се в тази разпоредба термин „съдебен орган“ не обозначава единствено съдиите или юрисдикциите на дадена държава членка, а трябва да се разбира като обозначаващ по-общо органите, участващи в наказателното правораздаване в тази държава членка, за разлика по-

специално от министерствата или полицейските служби, които принадлежат към изпълнителната власт,

- понятието „съдебен орган“ по смисъла на член 6, параграф 1 от Рамково решение 2002/584 може да включва органите на дадена държава членка, които, без да е задължително да бъдат съдии или юрисдикции, участват в наказателното правораздаване на тази държава членка, и орган като прокурор, който разполага с компетентност в рамките на наказателното производство да провежда преследване срещу лице, заподозряно в извършването на престъпление, с цел то да бъде изправено пред съд, трябва да се счита за орган, участващ в правораздаването на съответната държава членка,
- системата на европейската заповед за арест съдържа защита на две равнища на процесуалните и основните права, от които трябва да се ползва издирваното лице,
- второто равнище на защита на правата на засегнатото лице предполага, че съдебният орган, който съгласно националното право е компетентен да издаде европейската заповед за арест, по-специално следи за спазването на необходимите условия за издаването ѝ и с оглед на особеностите на всеки случай извършва преценка по въпроса за пропорционалността на посоченото издаване, [ориг. 4]
- издаващият съдебен орган трябва да може да упражнява обективно тази функция, като отчита всички уличаващи и оневиняващи доказателства, и без да бъде изложен на риск правомощието му за вземане на решение да бъде предмет на разпореждания или указания отвън, по-специално от страна на изпълнителната власт, така че да не съществува никакво съмнение, че решението за издаване на европейска заповед за арест принадлежи на този орган, а не в крайна сметка на посочената изпълнителна власт,
- издаващият съдебен орган трябва да може да действа независимо при упражняване на функциите му, свързани с издаването на европейска заповед за арест, като тази независимост изисква да съществуват собствени устройствени и организационни правила, които да гарантират, че при приемането на решение за издаване на такава заповед за арест издаващият съдебен орган не е изложен на какъвто и да било риск по-специално да му бъдат дадени конкретни указания от страна на изпълнителната власт,
- освен това, когато правото на издаващата държава членка предоставя компетентност за издаване на европейска заповед за арест на орган, който, въпреки че участва в правораздаването на тази държава членка, сам по себе си не е юрисдикция, решението за издаване на такава заповед за арест, и по-специално пропорционалният характер на такова решение,

трябва да може да подлежи в посочената държава членка на съдебно обжалване, което изцяло отговаря на изискванията, присъщи на ефективната съдебна защита.

- за да се направи извод, че понятието „издаващ съдебен орган“ по смисъла на Рамковото решение не обхваща прокуратурите на държава членка, които са изложени на риск да получават пряко или косвено конкретни разпореждания или указания от страна на изпълнителната власт, като например от министъра на правосъдието, при приемането на решение за издаване на европейска заповед за арест, а обратно на това, посоченото понятие обхваща главния прокурор на държава членка, който е компетентен да провежда наказателно преследване, като същевременно в структурно отношение е независим от съдебната власт, и е независим от изпълнителната власт в рамките на издаването на европейската заповед за арест.

Представителят на Parquet général посочва, че френската прокуратура отговаря на изискванията на Съда на ЕС, тъй като след приемането на Loi n° 2013-669 du 25 juillet 2013 (Закон №2013-669 от 25 юли 2013 г.) член 30 от френския Code de procédure pénale (Наказателно процесуален кодекс) изключва изрично възможността министърът на правосъдието да дава указания на прокуратурата по отделни дела.

Действително съгласно член 30 от френския Code de procédure pénale, в неговата действаща понастоящем версия след приемането на Loi n° 2013-669 du 25 juillet 2013, френският министър на правосъдието не може да дава на магистратите от прокуратурата каквито и да са указания по отделни дела. Той може обаче да отправя до тях общи указания.

Следователно може да се направи извод, че формално френската прокуратура отговаря на критериите за независимост, установени в цитираните решения на Съда на Европейския съюз, като procureur de la République не подлежи на никакви конкретни указания от страна на изпълнителната власт. [ориг. 5]

Този анализ обаче противоречи на анализа на генералния адвокат Campos Sánchez-Bordona, съдържащ се в заключението му, представено на 30 април 2019 г. [по дела OG и PI (прокуратури на Любек и на Цвикау), С-508/18 и С-82/19 PPU, EU:C:2019:337], който напомня, че: „Тази независимост на националния орган, издаващ ЕЗА, предполага, че „съответният орган упражнява функциите си напълно самостоятелно, без да е йерархично обвързан или да е подчинен на когото и било и без да получава нареждания или инструкции от какъвто и да било вид, като по този начин е защитен от външна намеса или натиск, които могат да накърнят независимостта на членовете му при вземането на решение и да повлияят на техните решения“ (т. 87 от заключението му).

Именно по този начин може да се наруши йерархичната връзка по-специално между Главната прокуратура и прокурорските служби при френските съдилища, тъй като член 36 от френския Code de procédure pénale предвижда, че „главният прокурор може да разпорежи на окръжните прокурори посредством писмени указания, които се прилагат към преписката по делото, да започнат или да разпоредят започването на наказателно преследване или да сезират компетентната юрисдикция с писмени разпореждания, които главният прокурор счита за удачни“.

Генералният адвокат уточнява, че „независимостта е несъвместима с каквато и да било „йерархичн[а] обвързан[ност] или подчинен[ие] на когото и било“. Носителите на съдебната власт са независими и *пред по-горните съдебни инстанции, които впоследствие могат да извършват преглед и да отменят техните актове, но не могат да им налагат как да се произнасят*“ (т. 96 от заключението).

В решение Moulin с/у Франция от 23 ноември 2010 г. Европейският съд по правата на човека, който потвърждава своята практика, произтичаща от решение Medvedyev с/у Франция от 29 март 2010 г., че окръжният прокурор няма статут на „съдебен орган“, приема, че е налице нарушение на член 5, параграф 3 от Конвенцията, тъй като „членовете на прокуратурата във Франция не изпълняват изискването за независимост по отношение на изпълнителната власт, което изискване съгласно постоянната съдебна практика, наред с безпристрастността, е сред гаранциите относно самостоятелното понятие за магистрат по смисъла на член 5, параграф 3“.

В посоченото решение Европейският съд по правата на човека „приема за установено най-напред, че ако всеки съдебен магистрат съставлява съдебен орган, посочен в член 66 от Конституцията, съгласно националното право съдиите са подложени на различен режим от този, който е предвиден за членовете на прокуратурата. Последните имат общ ръководител: министърът на правосъдието, който е член на правителството и следователно принадлежи към изпълнителната власт. За разлика от съдиите, прокурорите не са несменяеми по силата на член 64 от Конституцията. Те са под ръководството и контрола на техните ръководители в рамките на прокурорската служба и под ръководството на министъра на правосъдието. По силата на член 33 от Code de procédure pénale прокурорът е длъжен да дава писмени разпореждания в съответствие с указанията, които са му отправени, при условията, предвидени в членове 36, 37 и 44 от същия кодекс, макар да може да изразява свободно своето становище в устна форма“ (т. 56 от решението) и „напомня, че гаранциите за независимост по отношение на изпълнителната власт и на страните изключват по-конкретно възможността прокурорът да може да действа впоследствие срещу гражданския ищец“ (т. 58 от решението). [ориг. 6]

Макар да е вярно, както беше посочено по-горе, че след реформата от 2013 г. френският министър на правосъдието не може вече да дава на магистратите от прокуратурата указания по отделни дела, останалите констатации на Европейския съд по правата на човека остават в сила и по-специално тази за липса на гаранция за независимост и безпристрастност на прокурора по отношение на лицето, във връзка с което е образувано наказателно преследване, или по отношение на издирваното лице, тъй като прокуратурата се характеризира също така със своята неделимост: членовете на една и съща прокурорска служба образуват единно цяло; действие, извършено от член на прокуратурата се счита за извършено от името на цялата прокурорска служба и съответно тези членове могат да се заместват един-друг във всеки момент от производството.

В конкретния случай се налага изводът, че прокурорската служба на Tribunal de grande instance de Lyon е започнала наказателно преследване по отношение на жалбоподателя, а член от същата прокурорска служба е издал разглежданата европейска заповед за арест.

С оглед на тези разсъждения и на практиката на Съда на ЕС, която произтича от решенията от 27 май 2019 г., възниква въпросът дали в конкретния случай френската прокуратура отговаря на определените критерии за независимост и безпристрастност за целите на издаването на европейска заповед за арест, при положение, че системата на европейската заповед за арест съдържа защита на две равнища на процесуалните права и на основните права на издирваното лице и че френският съдебен орган, компетентен за издаване на европейската заповед за арест, който би следвало да контролира спазването на необходимите за това издаване условия и да прецени пропорционалния характер на заповедта с оглед на обстоятелствата по наказателната преписка, в същото време е органът, на когото е възложено наказателното преследване по същото дело.

Доколкото правилното приложение на правото на Съюза е свързано с обществения ред и в случая не е очевидно, че такова правилно приложение несъмнено е налице, Съдът на ЕС следва [...] да се сезира на основание на член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз [с] преюдициалния въпрос, формулиран в диспозитива на настоящото съдебно решение.

ПО ИЗЛОЖЕНИТЕ СЪОБРАЖЕНИЯ

[...]

спира производството до произнасянето от Съда на Европейския съюз по следния преюдициален въпрос: **[ориг. 7]**

„Може ли френската прокурорска служба към съда, провеждащ разследването или наказателното производство, която съгласно френското законодателство е компетентна да издава европейски заповеди за арест във

Франция, да се счита за издаващ съдебен орган съгласно самостоятелното значение на това понятие, съдържащо се в член 6 параграф 1 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г., в хипотезата, в която, при положение че би следвало да упражнява контрол за спазването на условията, необходими за издаване на европейска заповед за арест, и да проверява дали заповедта има пропорционален характер с оглед на обстоятелствата по наказателната преписка, тази прокуратура в същото време е органът, на когото е възложено наказателното преследване по същото дело?“.

[...] [подписи]

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ